

LAISVĖ--LIBERTY
 Vienintelis lietuvių kalboje
 dienraštis Rytinėse valstijose

Metam prenumerata:
 Jungtinėse Valstijose \$8.00
 Dalis Queens apskrityje (N. Y.) .. 9.00
 Kanadoje 9.00
 Kiltur užsienyje 10.00
 Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ--LIBERTY
 The Only Lithuanian Daily
 in the Eastern States
 110-12 Atlantic Avenue
 Richmond Hill 19, N. Y.
 Telephone Virginia 9-1827-1828
 PRICE 5c A COPY

KRISLAI

Dvi draugijos mirties lovoje.
 Kaip su IWO?
 Milijonas dolerių "perorganizavimui."
 Registruotis.
 Rašo R. MIZARA

Bostone tuoj likviduojasi dvi lietuviškos draugijos: Vytautinė ir Balso Draugija.

Pirmoji susiorganizavo art prieš 60 metų, o antroji — 1916 metais. Vytautinėje šiuo metu tėra apie 10 narių ir arti du tūkstančiai dolerių izde. o Balso Draugija dar tebetur arti 40 narių ir biskį daugiau kaip du tūkstančius dolerių izde.

Kadaise apidvi draugijos buvo didelės ir galvoio apskaisčių ateiti. Bet amžius pradėjo narius lenkti ir lenkti žemyn; mirtis skvėnė vieną po kito, o jaunimo įtraukti į seni vietas nieks neįtraukė.

Štai, to viso liūdna pasėka.

Mūsų skaitytojams jau yra žinoma, kad New Yorko valstijoje Insurance departamentas uždarė IWO — didžiulę fraternalę organizaciją, turėjusią apie 160 tūkstančių narių ir virš septynis milijonus dolerių turto.

Šiai organizacijai priklausė daug įvairių tautinių grupių žmonių, palaikiusių ten savo tautinius skyrius. Pavyzdžiui, ukrainiečiai IWO draugijoje kadaise turėjo apie 20,000 žmonių!

Organizacijos vadovybė ejo į teismus, bet teismai palaikė Insurance departamento pusę. Na, ir tvirta, didelė, gaili, graži draudimosi ir savišalpos organizacija tapo visiskai likviduota!

IWO nariams dabar siūlo:

(a) jie gali apsidrausti — už tuos pačius mokesčius ir ant jų pačių sumų — ūloje chicegiškėje Insurance kompanijoje.

(b) jie gali atsimti (proporcionale suma, aktuariškai apskaičiuota) dalį savo sumokėtų pinigų.

Naujieji valdytojai paskyrė vieną milijoną dolerių IWO "perorganizavimui"! Kitais žodžiais: ekspertų algoms.

Bet tai ne viskas.

Nors IWO jau likviduota, pasmaugta, tačiau ponai Washingtono tik šiomis dienomis oficialiai pripažino, kad ji yra subversyvi ir dėl to privalo užsiregistruoti!

Ar buvo pasaulyje kada nors kas nors panašaus?!

Aną dieną kalbėjais su ilgamečiu IWO veikėju, kuris tarp kitko sakė:

—Mes raginame kiekvieną IWO narį pilnai užimokėti savo mėnesinius mokesčius. Nes tas narys, kuris susipenduos, neturės jokios teisės pirmiau sumokėti ir IWO izdė savo pinigų.

IWO nariai tebelaukia savo centrinį komitetą, kuris saugoja jų reikalus, kovoją už tai, kad jų sudėtas turtas nebūtų visiškai iššvaistytas.

Šių metų vasario 6 d. New Yorke šaukiamą plati visų IWO narių konferencija. Apsvarstė savo reikalus, su-

Sovietų Sąjunga susitarė su vakarais dėl vietos 4-rių Didžiųjų sueigai

Posėdžiaus pakaitomis rytinėje bei vakarinėje Berlyno dalyse

Berlin. — Aukštieji komisieriai Jungtinių Valstijų, Sovietų Sąjungos, Anglijos ir Francijos, pagaliau, susitarė laikyti būsimosios savo užsienių ministrų konferencijos sesijas pakaitomis — vakariename ir rytiniame ruožtuose. Konferencija prasidės sausio 25 d. ir daugiausia svarstys klausimus apie Vakarinės ir Rytinės Vokietijos sujungimą į vieną valstybę ir apie taikos sutartį su Austrija. Bet konferencijoj galės būti aptariamų ir kiti pasauliniai svarbūs klausimai.

Broton, Conn. — Ketvirtadienį čia bus nuleistas vandenin pirmasis atominis submarinas Nautilus. Submariną varys atominė medžiaga uranium 235.

Nautilus lėšuos 55 milijonus dolerių. Galės plaukti 30 mylių per valandą ir išstas savaites išlaikyti po vandeniu.

Atominius pečius gamins karštį, kuris darys garą; garas suks turbinas, o jos varvys visą submarino masineriją. Pečiui kurentis nereikės jokio oro.

Šis submarinas yra 2,800 tonų svorio ir 300 pėdų ilgio.

Smarkiai daugėja N. Jersey bedarbiai

Trenton, N. J. — Pereitą mėnesį 88,678 bedarbiai New Jersey valstijoje pareikalavo valdinės pensijos pagal nedarbo apdraudos įstatymą, tai yra, daugiau negu bet kada nuo 1954 metų.

Valdininkai skaičiuoja, kad ši mėnesį pakils iki 100,000 skaičiaus reikalaujančių apdraudinės pensijos.

Numatoma, jog darbai greit nupuls taip, kaip buvo nupuolę pirm korėjinio karo.

Žiema pražudė šimtus vakarinių europiečių

London. — Žiemos šalčiai ir pūgos pražudė bent pustučio šimto žmonių vakarinėje Vokietijoje, Austrijoje, Belgijoje, Italijoje bei kitur vakarų Europoje.

Nuo kalnų griūdami, sniegynai ypač daug žmonių gyvus palaidojo Austrijoje, Šveicarijoje ir kt.

—ORAS. — Jau netaip šalčia, ir sniegas ar lietus.

LAISVĖS VAJUS DĖL NAUJŲ SKAITYTOJŲ JAU UŽBAIGTAS

1953 metų kontestas gavimui Laisvei naujų skaitytojų pasibaigė. Premijas gavo sekami vajininkai:

Dovana	Laimejo	Punktai
1-ąją dovaną — \$50.00 laimėjo:	Hartfordo vajininkai	5656
2-ąją dovaną — \$40.00 laimėjo:	M. Svikūniene, Waterbury, Conn.	4039
3-čią dovaną — \$35.00 laimėjo:	D. G. Jusius, Worcester, Mass.	3897
4-tą dovaną — \$30.00 laimėjo:	Philadelphijos vajininkai	3515
5-tą dovaną — \$25.00 laimėjo:	Elizabetho vajininkai	3492
6-tą dovaną — \$20.00 laimėjo:	Brooklyno vajininkai	2871
7-tą dovaną — \$15.00 laimėjo:	Geo. Shimaitis, Brockton, Mass.	2539
8-tą dovaną — \$12.00 laimėjo:	S. Penkauskas, Lawrence, Mass.	2144
9-tą dovaną — \$10.00 laimėjo:	L. Prūseika, Chicago, Ill.	1958
10-tą dovaną — \$5.00 laimėjo:	J. Krasauskas, Norwood, Mass.	1742

Zemiau paduodame sąrašą visų dalyvavusių konteste ir po kiek kuris turi punktų. Visoms kolonijoms, kurios prisuntė aukų laike vajaus, yra priskaityta punktai.

L. Tilwick, Easton, Pa.	1,562
Rochester, N. Y., Vajininkai	1,382
(Tąsa 3-me pusl.)	

TITO PARTIJA PAŠALINO VICE-PREZIDENTĄ DŽILASĄ IŠ SAVO KOMITETO

Belgrad, Jugoslavija. — "Komunistinės Sąjungos" centro komitetas išbraukė iš savo tarpo Milovaną Džilasą, Jugoslavijos vice-prezidentą ir jos seimo pirmininką.

Komitetas, o sykiu ir prezidentas Tito apkaltino Džilasą, kad jis, rašydamas oficialiame žurnale Borba, per daug pataikavo vakarinių kraštų buržuazijai ir siūlė pritaikyti pat kludė biurokratų pačias, kad jos "per daug riečia nosi" prieš naujesnių daryti vadinamąją Socialistinę Sąjungą, masinę Tito politinę organizaciją.

Teigiama, kad Džilas todėl bus pašalintas taip pat iš vice-prezidento ir seimo pirmininko vietų.

Teisindamasis, Džilas kritikavo senuosius Tito valdžios biurokratus. Savo sraipsniuose jisai sakė, biurokratai tramdo demokratiją. Džilas rašė, kad ir vo vakarinių kraštų buržuazijai ir siūlė pritaikyti pat kludė biurokratų pačias, kad jos "per daug riečia nosi" prieš naujesnių daryti vadinamąją Socialistinę Sąjungą, masinę Tito politinę organizaciją.

Teigiama, kad Džilas todėl bus pašalintas taip pat iš vice-prezidento ir seimo pirmininko vietų.

Teisindamasis, Džilas kritikavo senuosius Tito valdžios biurokratus. Savo sraipsniuose jisai sakė, biurokratai tramdo demokratiją. Džilas rašė, kad ir vo vakarinių kraštų buržuazijai ir siūlė pritaikyti pat kludė biurokratų pačias, kad jos "per daug riečia nosi" prieš naujesnių daryti vadinamąją Socialistinę Sąjungą, masinę Tito politinę organizaciją.

Amerikonai paleis indusų gražinamus ginčijamus belaisvius Korėjoje

Amerika priešinasi specialiai Jungt. Tautų sesijai dėl Korėjos

Panmundžom, Korėja. — Vyriausias amerikonių komandierius gen. Hull užreikė, jog naktį iš penktadienio į šeštadienį paleis iš stovyklė neutraliame ruožte Pietinę Korėją pas tautininkus 22,000 ginčijamų belaisvių, kinų bei šiaurinių korėjiečių, kurie "atsisaką grįžti namo."

Generolas Hull laužo įsakymą Indijos generolo Thimayjos, pirmininko neutralių šalių komisijos, paskirtos globoti ginčijamus belaisvius. Gen. Thimayja buvo isakęs gražinti sausio 20 d. visus tokius belaisvius, kuri pusei, kuri juos buvo suėmus, ir laikyti ten stovyklose, iki būsimoji politinė taikos konferencija nuspręs, ką daryti su tais belaisviais.

Amerikonų gi komandierius pabrėžė, kad paleis juos pas Pietų Korėjos tautininkus, nelaukdamas jokios konferencijos.

AMGLAI - AMERIKONAI ŽADA SPECIALE SESIJA

United Nations, N. Y. — Amerika priešinasi šaukimui specialės Jungtinių Tautų sesijos dėl belaisvių bei kitų korėjinų klausimų.

Jungt. Tautų seimo pirmininkė Vijaja Lakšmi, Indijos premjero Nehru sesuo, iš pradžių siūlė šaukti specialę sesiją sausio 22 d., tai yra, diena pirma, negu amerikonių žadėjo paleisti ginčijamus belaisvius.

Siūlymą parėmė Sovietų Sąjunga. Bet prieš jį stojo Amerika su savo talkininkais; sakė, tai būtų per greitai. Tad seimo pirmininkė atidėjo specialę sesiją iki vasario 9 d.

Anglų - amerikonių blokas, tačiau, tariasi atmesti ir atidėtos sesijos šaukimą. Anot jų, tai jau pereitą Juugtinių Tautų seimo sesiją "išsprendė" klausimus apie belaisvius ir apie politinę konferenciją taikai-daryti Korėjoje.

Vietnamo premjeras žada reikalaut nepriklausomybės

Saigon, Vietnam. — Vietnamo tautininkų premjeras, kunigaikštis Buu Lok pareiškė, jog Francija turi pripažinti Vietnamui visišką nepriklausomybę. Anot Loko, tai Francija turės tartis su Vietnamu jau kaip "lygus su lygiu."

Francūzų komanda kar-toja, jog duos Vietnamui tikrai tokią "nepriklausomybę," kad jis liktųsi sudėtinė francūzų imperijos dalimi.

Vietnamo liaudininkai komunistai per virš 7 metų karą atėmė iš francūzų daugiau kaip pusę to krašto.

Amerika siūnia atomų robot-bombas vakarų Vokietijai

Washington. — Jungtinės Valstijos siūnia į Vakarinę Vokietiją du būrius atominių bombonešių, arba robot - bombų, vadinamų Matadorų. Jie gali būti užtaisomi atom - bombomis bei paprastais sproginiais.

Matdoras lekia pagal nustatymą iš anksto, be jokio lakūno jame. Skrenda daugiau kaip 300 mylių ir pats susprogsta sykiu su savo bomba.

Matadoras lekia pagal nustatymą naikinti sovietinę kariuomenę užfrontėje bei ardyti su savo bomba.

Amerika jau pirmiau nusuntė Vakarinę Vokietijon patrankų, galinčių šaudyti atominiais sviediniais.

Pakeistas Gruzijos vice-premjeras

Maskva. — Tapo pavarytas sovietinės Gruzijos pavaduotojas Vilian Zodelava. Jo vieton paskirtas M. I. Kučava.

Iš pranešimų Maskvos spaudoje matoma, kad Zodelava buvo sekėjas Lavrentijoj Berijos, kuris nusmerktas ir sušaudytas kaip Sovietų Sąjungos išdavikas.

Ispėjimas buržuaziniams Ukrainos tautininkams

Naujasis sovietinės Ukrainos premjeras Nikiforas Kelčenko ispėjo buržuazinius Ukrainos tautininkus, kad slopins jų kurstymus prieš rusų tautą. Savo pareiškimuose per radiją ir spaudą jisai ragino ukrainus laikyti draugiško istorinio bendradarbiavimo su rusais.

Tokio. — Japonijos bankininkas Shiego Horie pranašavo rimtą krizę Amerikoje.

Chicago. — Sekmadienį čia buvo 7 laipsniai šalčio žemiau zero (nulinio).

Michigane, Minnesotoj ir North Dakotoj šalčiai siekė nuo 25 iki 34 laipsnių žemiau zero.

Anglija sakosi patobulinus atominius savo ginklus

London. — Anglijos valdžia išleido knygelę apie atominius savo fabrikus. Knygelėje rašoma apie naujuosius, patobulintus atominius Anglijos ginklus, ir tikimasi, kad už 20 metų atominė jėga pagamins visą Anglijai reikalingą elektrą.

Boston. — Naujosios Anglijos Eksportų Klubas reikalauja atidaryti plačią Amerikos prekybą su Sovietų Sąjunga bei kitais komunistiniais kraštais.

Izraelyje taip pabrango mėsa, kad svaras vištienos lėšuoja 2 dolerius.

Žymiai padidėjo bedarbių skaičius New Yorke

New York. — Tūkstančiai bedarbių kasdien apgula valstijines darbų suradimo raštines.

Dabar bent 25 procentais daugiau bedarbių prašo darbo, negu pernai sausio mėnesį, kaip pripažįsta raštinių viršininkai.

Šalčiai Mich. ir kitose vidurvakarinėse valstijose

Chicago. — Sekmadienį čia buvo 7 laipsniai šalčio žemiau zero (nulinio).

Michigane, Minnesotoj ir North Dakotoj šalčiai siekė nuo 25 iki 34 laipsnių žemiau zero.

